

Host

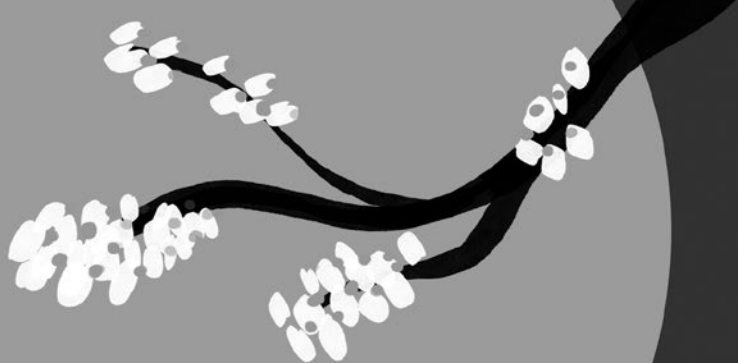
Kočka

Nick Bradley

a město

Meditace nad
současným světem
a zároveň svižná
jízda zapadlými
uličkami Tokia

přeložila
Anna Křivánková

Brno 2021

Kočka

Nick Bradley

a město

The Cat and the City

Copyright © Nick Bradley, 2020

Cover illustration and design © Carmen R. Balit

Illustrations © Mariko Aruga

Translation © Anna Křivánková, 2021

Czech edition © Host — vydavatelství, s. r. o., 2021
(elektronické vydání)

ISBN 978-80-275-0757-3 (PDF)

ISBN 978-80-275-0758-0 (ePUB)

ISBN 978-80-275-0759-7 (MobiPocket)

Mým rodičům za všechno...
...a mým bratrům za ten zbytek

青猫

萩原朔太郎（大正12年）

この美しい都會を愛するのはよいことだ

この美しい都會の建築を愛するのはよいことだ

すべてのやさしい女性をもとめるために

すべての高貴な生活をもとめるために

この都にきて賑やかな街路を通るのはよいことだ

街路にそうて立つ櫻の竝木

そこにも無数の雀がさへづつてゐるではないか。

ああ このおほきな都會の夜にねむれるものは

ただ一疋の青い猫のかげだ

かなしい人類の歴史を語る猫のかげだ

われの求めてやまざる幸福の青い影だ。

いかならん影をもとめて

みぞれふる日にもわれは東京を戀しと思ひしに

そこの裏町の壁にさむくもたれてゐる

このひとのごとき乞食はなにの夢を夢みて居るのか。

Modrá kočka

Sakutaró Hagiwara (1923)

*Je dobré milovat tohle krásné město.
Je dobré milovat domy tohoto krásného města.
Je dobré přijít sem do metropole
a procházet se jeho rušnými ulicemi
ve snaze nalézt všechny ty laskavé ženy a šlechetný život.
Ulicemi lemovanými krásnými třeshňovými stromy,
v jejichž větvích cvrlikají nesčetní ptáčky.*

*Avšak to jediné, co v této širé městské noci dokáže spát,
je stín jedné modré kočky.
Stín kočky vyprávějící smutnou historii lidstva.
Modrý stín štěstí, po kterém stůj co stůj prahnu.
Jaký to stín vlastně hledám, říkám si,
opíraje se jednoho zasněženého dne o zed' zadní uličky,
kdy opět smutně toužím po Tokiu.
Jaký sen se vůbec může zdát takovému otrhanému žebrákovi?*

TETOVÁNÍ

Kentaró pozdvihl ke rtům šálek horké kávy a odfoukl stoupající páru. Kancelář nacházející se v zadním traktu jeho tetovacího salonu byla osvětlená jen spoře a záře obrazovky notebooku mu slabě zbarvovala špinavě bílé strniště do modra. Ve sklech brýlí se mu odrážela webová stránka obsahující dlouhý seznam odkazů, které si zvolna procházel. V ruce svíral bezdrátovou myš s tlačítka umaštěnými od otisků prstů. Káva byla na pití stále ještě příliš horká. Odložil šálek kousíček napravo od podložky na stole a líně se podrbal v rozkroku.

Klikl na jeden odkaz a objevila se načítací lišta.

Po krátké pauze naskočil živý přenos z webkamery. Na obrazovce se ukázala čísi ložnice. V malém bytě se spoustou právnických knih na polici — snad patřil nějakému vysokoškolákovi. Na posteli se líbal pár. Nahý. Netečný ke světu.

Kentaró seděl a díval se. Pak si rozepnul zip kalhot a sáhl dovnitř.

Vtom v krámě zacinkal zvonek. Kentaró ztuhl.

„Haló?“ ozval se z čekárny dívčí hlas.

„Pardon, momentíček!“ Rychle zaklapl notebook, upravil se a vyšel z kanceláře, aby zákazníci přivítal.

Ve dveřích stála středoškolačka. Na první pohled na ní nebylo nic zvláštního. Na sobě měla typickou školní uniformu v námořnickém stylu, na hlavě standardní mikádo

a na nohou vytahané podkolenky. Vlasy si odbarvila na blond, aby přitahovala pozornost, ale to teď dělají všichni. Vypadala na studentku posledního ročníku. Nejspíš sem zavítala nějakým omylem.

„Jak vám mohu pomoci, slečno?“ Kentaró se ze všech sil snažil nasadit uctivý tón, jakým obvykle mluvíval se zákazníky.

„Ráda bych se dala tetovat,“ pravila dívka a vysoko zvedla bradu.

„Ehm, slečno. Pardon, ale jak jste tenhle salon našla?“

„Doporučil mi ho kamarád.“

„A ten se jmenuje...?“

„To je jedno. Chci se dát tetovat.“ Vykročila směrem do nitra salonu.

Kentaró položil ruku na stěnu, aby jí zabránil vejít dovnitř. „Neblázněte, slečno. Na to jste moc mladá.“

Zahleděla se na jeho paži. „Je mi osmnáct. A neříkejte mi slečno.“

Nejistě ruku spustil. „Rozmyslela jste si to pořádně?“

„Ano, rozmyslela.“ Pohlédla mu do očí. „Chci se dát tetovat.“

„Možná byste měla jít domů a ještě si to pár dnů promýšlet.“

„Už jsem si to promýšlela až až. Chci se dát tetovat.“

„Ale možná je tu pár věcí, na které jste nepomyslela. S tetováním vás například nepustí do *onsenu*.“

„Já lázně nemusím.“

„Lidé si budou myslet, že patříte k *jakuze*. Pro tak pěknou mladou dívku by to mohla být děsivá zkušenost.“

Obrátila oči v sloup. „Mně je jedno, co si lidi myslí. Chci se dát tetovat.“

„Tetování je drahé — může vás stát až tři miliony jenů.“

„Peníze mám.“

„Poslechněte, tady děláme tradiční tetování — *tebori* — všechno ručně. Já nejsem jako ti namyšlení švindlíři na Šibuji. Dokonce i gangsteři, které tetuju, někdy nemůžou bolestí vydržet.“

„Bolest já zvládnou.“ Pohlédla přímo na Kentaróa, který v tu chvíli spatřil v jejích očích jakýsi tlumený jas, světle zelenou barvu — téměř průsvitnou —, něco, co ještě nikdy u žádného Japonce neviděl.

„Uvidíme.“ Otočil cedulku na dveřích tak, aby do ulice hlásala ZAVŘENO, a pak dívce pokynul, aby jej následovala. „Pojďte se mnou dozadu a promluvíme si.“

Když vešli dovnitř, rozsvítil a odhalil tak stůl ve tvaru lůžka, na kterém lehávali jeho zákazníci, a také fotografie klientů, které za ta léta obsloužil — syčící draci, kapři koi s doširoka otevřenými tlamami, polonahé ženy, šintoistická božstva a složité japonské znaky roztahující se po nahých zádech, zadcích a pažích jeho klientů. Většina z nich patřila k *jakuze*.

Kentaró se svému řemeslu naučil od jednoho starého mistra z Asakusy a proslavil se svou šikovností a oddaností svému umění. Nic nemiloval víc, než když mohl potetovat nedotčený kousek lidského těla, vytvářet z inkoustu obrazy na místech nahé kůže. Jediné, co jej uspokojovalo skoro stejně jako vytváření mistrovského díla na jiném člověku, byl pocit moci nad gangstery, které tetoval.

„Tohle možná trochu zabolí,“ říkával jim.

„Však já to vydržím,“ odpovídali.

To tvrdili všichni.

Pak se dal do práce, a zatímco kovovými jehlami jemně rozrýval jejich kůži tradičním stylem, jak se to naučil od svého mistra, a zanechával tak na ní svou nesmazatelnou stopu,

současně vnímal bolest patrnou z jejich pohybů, z jemného vlnění jejich svalů a těl i ze skřípotu zaťatých zubů. Náramně ho těšilo pomýšlení, že má tyhle krále mezi muži, pány zločineckého podsvětí, zcela ve své moci. Vládu nad tvůrčím procesem držel pevně v rukou. On sám rozhodoval, jaké obrazy a příběhy se stanou součástí klienta až do konce jeho života — a někdy dokonce i po smrti. Daroval-li totiž klient svou kůži Patologickému muzeu, tak mu ji před kremací vyřízli, správně ošetřili a uložili. Mnoho Kentaróových děl takto skončilo vystavených za sklem v muzeu.

Věděl, že je nejlepší — a věděla to i jakuza, která jej coby umělce velmi uznávala. Nikdy však neměl mnoho zákaznic — dokonce ani členky jakuzáckých gangů se k němu nechodily dát tetovat. Všechny navštěvovaly jiné salony.

A teď tu jedna zákaznice stála přímo před ním.

„Kam si mám sednout?“ zeptala se.

„Aha, momentíček.“ Přisunul židli z kouta blíž k té své.

„Tady prosím.“

Zlehka se posadila a složila ruce v klíně.

„Tak jaké tetování byste si přála?“

„Město.“

„Město?“

„Tokio.“

„To není zrovna... konvenční.“

„No a co?“ V očích se jí znovu zablesklo.

„A kam to chcete?“

„Na záda.“

„To bude složité...“

„Tak hele, zvládnete to, nebo ne?“

„Jistě, zvládnu. Nemusíte si na mě hned otvírat pusu. Jen musím vymyslet, jak na to.“ Opřel si bradu do dlaně, pohlédl

na zavřený notebook a v tu chvíli mu to došlo. „Aha! Vydržte minutku.“

Otevřel notebook, a jelikož se nemohl dočkat, až se stroj probudí k životu, dotkl se prsty klávesnice. Počítač ožil právě včas, aby se na obrazovku stihl promítnout obličej dívky ohnuté v pase, kterou zrovna někdo divoce ojížděl zezadu. Z reproduktorů se ozvalo tiché zasténání.

Kentaró zavřel okno prohlížeče tak rychle, jak jen to šlo.

Zrudl ve tváři jako rak. Kradmo se ohlédl po dívce sedící vedle něj, ale ta si prohlížela fotografie na zdech. Nejspíš mu to prošlo. Ale jen o fous.

Otevřel nové okno a klikl na záložku, která jej zavedla na Google Maps. Software naběhl a Kentaró vytukal do vyhledávací „Tokio“. Mapa se přiblížila a vzápětí okno prohlížeče vyplnilo město. Kentaró klikl na satelitní pohled, najel na detail a město se postupně zobrazovalo čím dál podrobněji. Mřížoví budov oddělených silnicemi, kanály vinoucí se podél úzkých uliček, táhnoucí se záliv a žíly i vlasečnice vlakových kolejí pohánějící lidi městem.

„To je úžasné,“ řekla. „To chci na záda.“

„Ne, to je nemožné,“ namítl.

„Přišla jsem za vámi, protože jste prý nejlepší.“ Povzdechla si. „Asi se spletli.“

„Tohle by nezvládl nikdo.“

„Vsadím se, že když slušně zaplatím, tak mi to někdo udělá.“

„Tady nejde o peníze, jde o umění. Já jsem jeden z několika posledních horiši, kteří v Tokiu zbyli.“

„Tak co vám brání?“

„Zabere to spoustu času. Možná rok, možná čtyři.“ Sundal si brýle a otřel si obličej zpocenou dlaní.

„Já mám času dost.“

„Taky to bude bolet.“ Vší silou potlačil úšklebek.

„Už jsem vám říkala, že bolest mi nevadí.“

„Budete se muset vysvléct a lehnout si na břicho tady na ten stůl.“

„Jasně.“ Začala si bez sebemenších známek studu rozepínat košili.

Kentaró ucítil, jak se mu s pálením svírají útroby, a sklopil oči k podlaze. Odběhl do koupelny pro dětský olejíček. Rozhodně ho nebylo potřeba, ale Kentaró si usmyslel, že jej použije jako záminku, aby se mohl dotýkat jejího těla. Představil si svého mistra, který ho vyučil — kdyby tenhle trik s olejíčkem viděl, byl by se obracel v hrobě. Když se Kentaró vrátil, dívka už byla nahá a ležela tváří dolů na stole. Kentaró nemohl uvěřit svým očím. Měla dokonalou, neposkvrněnou pleť. Bederní svaly vedly dolů ke kulatým půlkám, mírně se vzdouvajícím nad silnými stehny. S polknutím k ní přistoupil.

„Ehm, teď vám musím vmasírovat do zad olejíček.“

„Klidně.“ Nepatrně se pohnula.

Vymáčkl si do pravé dlaně trochu oleje — láhev udělala prdlavý zvuk, za který se téměř omluvil, ale pak si to raději rozmyslel. Zacvakl víčko a začal jí vtírat olejíček. Kůže se jí pod světly lamp leskla a horko, které předtím pocítil v břiše, se mu začalo stěhovat směrem dolů.

„Takže... jak se jmenujete?“

„Naomi.“

„Hmm... Naomi... pěkné jméno. A... máte přítele?“

Malinko se pootočila, aby se ocitla Kentaróovi tváří v tvář, a znovu se na něj upřeně zahleděla. V očích se jí mihl tlumený zelený záblesk. Byla jí vidět prsa.

„Tak podívejte, pane. Nehodlám tady snášet žádný pito-mosti. Přišla jsem se nechat tetovat a to je všechno, co

od vás chci. Všimla jsem si, že jste se na tom noťasu koukal na nějaký pochybný záležitost, a je mi to jedno — každému co jeho jest, víme? I když nevím, co by na to ti dva řekli, kdyby věděli, že je špehujete skrz jejich webkameru. Možná byste se nad tím měl zamyslet. Na mě ale žádný úchylárny zkoušet nebudete. Platím vám za služby, tak se chovejte jako profesionál. Jasný?"

Kentaró pozvedl naolejované ruce. „Špehování? Webkamery? Vůbec nevím, o čem to —“

„Nechte si ty kecy. Nechci nic slyšet.“ Položila se zpátky. „A mimochodem, máte rozepnutý poklopec.“

Kentaró sklopil oči ke kalhotám, zapnul si poklopec a dal se do práce.

Práce šla Kentaróovi vřdycky od ruky. Dokázal se soustředit celé hodiny — klient si obvykle vyžádal přestávku dřív, než se Kentaró stihl unavit. Když tetoval nějakého zákazníka, dával do toho vše a ostatní tatěři si jeho práce vysoce považovali.

Naomi k němu chodila několik měsíců, kdykoliv měla čas. A on byl pokaždé rád, že ji vidí. Nechal si kvůli ní u nejlepšího nožíře v Asakuse speciálně vyrobit několik superjemných jehel.

Na zádech, ramenou, pažích, zadku a stehnech jí začal tetovat celé město. Nejdřív silnice, obrysy budov, řeky — nejprve vytetoval kontury a teprve pak začal přemýšlet o tom, jak je vybarvit. Ze všeho nejdřív bylo třeba dokončit tu přízračnou, skořápce podobnou kostru Tokia, a až s tím byl hotov, mohl se pustit do stínování a vybarvování. Celé

tetování mu zabere několik let práce a zákaznice jej po celou tu dobu bude muset pravidelně navštěvovat, zatímco on bude postupně pokračovat — záleželo taky trochu na tom, kolik bolesti klientka za jednu návštěvu snese.

Kentaró se bez meškání chopil svého úkolu vytetovat město v tradičním stylu *tebori*, a to tak, že Naomi vrýval a zanášel barvu hluboko do kůže kovovými jehlami. Vskutku byla jedním z nejodolnějších zákazníků, jaké kdy měl. Bolest snášela bez mrknutí oka. Kentaró používal dvě lupy připevněné k brýlím, s jejichž pomocí vykresloval ty nejjemnější rysy a přidával mikroskopické detaily do města, jež si při pohledu z dálky zachovávalo jednotnou strukturu.

Jen jedna věc dělala Kentaróovi potíže. Nedokázal při práci udržet celé město v hlavě. Musel pracovat s menšími úseky a dívat se přitom na jejich zvětšeniny v počítači. Na rozdíl od všech svých předchozích děl, která si při práci dokázal představit v celku, byly rozměry a složitost makroskopického města pro jakýkoliv lidský mozek příliš velké.

Vytetovat obrysy mu trvalo několik návštěv. Poslední dokončenou částí byl jeho vlastní salon v Asakuse. Kentaró plánoval, že nechá střechu prázdnou a nakonec tam vytetuje svůj podpis — aby dostál tradici.

Jakmile dokončil obrysy černým inkoustem, čekalo jej vybarvování a poté stínování a detaily. Rozhodl se začít Šibujou.

„Hmm,“ zamyšleně se zarazil.

„Co se děje?“ zvedla Naomi hlavu.

„Jenom zvažuju, jestli mají lidé tu velkou křižovatku na Šibuji přecházet, nebo jestli budou čekat na zelenou.“

„Já tam žádné lidi nechci.“

„Co tím myslíte?“

Položila hlavu zpět na stůl a zavřela oči. „Chci jen město. Nechci žádné lidi.“

„Ale bez lidí to nebude město.“

„To je mi jedno. Jsou to moje záda a moje tetování. Já platím.“

„Hmm.“

Kentaró pocítil bodnutí pýchy. Pravda, Naomi platila pravidelně a byla dobrá zákaznice. Jenže on byl jedním z nejlepších tatérů v Tokiu. Zákazníci mu jeho návrhy jen schvalovali. Nikdy mu nepřikazovali, co má dělat. Umělec v jeho nitru se bouřil, ale jak praví japonské přísloví, *kjaku-sama wa kami-sama desu* — zákazník je bůh.

No nic. Řekla žádné lidi. Ale zvířata nejsou lidé, ne?

Usmál se sám pro sebe a načrtl do obrazu malou kočičku — dvě barevné kaňky podobné srsti tříbarevné kalikové kočky —, přímo naproti soše psa Hačikóa na Šibuji. A pak pokračoval v práci.

Teprve během stínování začal Kentaró doopravdy přicházet o rozum.

Naomi při tetování mluvila a chtěla, aby jí popisoval části města, na kterých právě pracuje. Říkala mu, které roční období si pro to konkrétní místo přeje, a on pak podle toho vybarvoval podzimní javorové listí do ruda, nanášel jasnou žluť jinanů nebo jemnou růžovobílou barvu sakur, které rozkvétají zjara v parku Ueno.

„Kde jste teď?“ ptávala se.

„Na Ginze. Právě jsem dodělal budovu Nakagin.“

„Fajn. Na Ginze je zima.“

„Aha.“ A tak začal stínovat a barvit jemný bílý sníh, který přes noc napadl. Město začínalo připomínat pestrou prošívanou deku sešitou z různých ročních období.

Když Kentaró pracoval na některé části Tokia a vyprávěl jí o něm, často se pak během příští návštěvy ukázalo, že se tam Naomi zašla podívat. Pokaždé mu přinesla nějaký malý dárek nebo suvenýr — cukroví z Haradžuku, *gjózu* z Ikebukura — a on cítil, jak se samým studem červená.

Občas si spolu vypili zelený čaj a ona mu při tom povídala, co se jí přihodilo nebo co viděla — třeba jak pokročila stavba nového olympijského stadionu od chvíle, kdy kolem něj šla naposledy —, vyprávěla Kentaróovi příběhy o životech lidí, které ve městě potkala, a on ji mlčky a bez přerušování poslouchal.

Jednou si Kentaró zrovna čistil nástroje během přestávky při práci, která se toho dne protáhla na několik hodin, když vtom Naomi ukázala na velkou knihu dřevořezů Kuniyošiho Utagawy a zeptala se na ni. Kentaró knihu sundal z horní poličky a dovolil jí, aby se s ní posadila do křesla. Utagawa jej inspiroval odedávna — přivedl jej k němu jeho mistr, a než mu dovolil být jen se dotknout něčí kůže, musel Kentaró strávit celé měsíce obkreslováním Utagawových obrazů. Naomi seděla s knihou na klíně a pomalu obracela stránky.

„Tyhle jsou tak senzační,“ říkala a každý obraz si podrobně prohlížela, přičemž prsty obtahovala obrysy různých koček a démonů v podobě kostlivců.

„Utagawa byl legenda,“ povzdchl si Kentaró.

„Tenhle miluju.“ Poklepala prstem na stránku a Kentaró se k ní nahnul, aby si prohlédl výjev ze šlechtického dvora

s démonickou kočičí hlavou vznášející se v pozadí. Kočky stály na zadních nohou a tančily jako lidé se šátky na hlavách a široce rozpřaženými předními packami.

„Jo.“ Kentaró spolkl uchechtnutí při vzpomínce na to, jak Naomi podfoukl, když jí na záda vytetoval kočku.

„A koukněte na tyhle.“ Zvedla knihu a ukázala mu ji. „On udělal kočky z herců divadla *kabuki*!“

„To je zajímavý příběh,“ pronesl Kentaró, na chvíli odložil nástroje a popošel k Naomi, aby jí přes rameno nahlédl do knihy.

„Povídejte.“ Zvedla k němu své podivné oči.

„No, tenkrát bývalo divadlo *kabuki* dost živelná a dekadentní záležitost — skoro jako orgie.“

„Super,“ zazubila se laškovně.

„Vládě to tak ovšem nepřipadalo. Zakázala jakékoliv umělecké zpodobňování jeho herců.“

„To je šílenost!“

„Je. Každopádně Utagawa místo lidských herců nakreslil kočky. To byl jeho způsob, jak obejít cenzuru.“

„Chytrý chlap.“ Naomi znovu sklopila oči k obrazu tří koček v kimonech sedících kolem nízkého stolku a hrajících na *šamizeny*.

„Můj starý mistr byl Utagawou posedlý.“

„Kde je váš mistr teď?“

„Zemřel.“ Kentaró ukázal na fotografii pověšenou na zdi.
„To je on.“

Naomi pohlédla na fotku drsně se tvářícího muže, jenž stál vedle mladšího Kentaróa před týmž tetovacím salonem, kde se nyní oba nacházeli. „Tváří se celkem vážně.“

„To taky byl. Hrozně přísný. Nutil mě vstávat ve čtyři a celý den jsem musel zametat a poklízet salon. Trvalo dva roky,

než mi konečně dovolil dotknout se jehly nebo kousku kůže. Blázen jeden stará." Zavrtěl hlavou a usmál se.

Naomi se na Kentaróa zamyšleně zahleděla. „Jak to, že vy nemáte učedníka?"

Povzdechl si, tiše a bez obvyklé blahosklonnosti. „Kde začít..."

Pokrčila rameny. „Na začátku?"

„No, vládě se fakticky podařilo zkazit *irezumi* pověst — úplně jako to tehdejší cenzurování divadla *kabuki*. Spojují tetování s kriminálníky, takže se mu teď chce věnovat jen málo lidí. Víte, dřív bývala čest pořídit si tetování — býval to znak hasičů. Veřejnost hasiče zbožňovala a uctívala — ne jako ty drsné gangstery, kteří dneska tetování předvádějí. Ale nějak jsem se zapovídal... co že jsem to říkal?"

„Povídal jste, že dneska už se *hórišim* nikdo stát nechce."

„Aha, ano. Samozřejmě na Šibuji najdete amatéry, kteří používají tyhle ty nové tatérské techniky. Nikdo už se nechce učit tetovat postaru, ručně. Nikdo nechce dělat těžkou práci. Všichni si chtějí věci zjednodušovat. Ale žádný z nich není skutečný umělec."

„Jako vy." Usmála se na něj.

Kentaró se začervenál a sklopil oči. „Ale no tak, Naomi," řekl a dopil čaj. „Radši budeme pokračovat."

A toho dne se to stalo poprvé.

Když byl Kentaró v polovině vybarvování, náhodou očima přelétl Šibuju, kterou už dokončil. Viděl sochu psa Hačikóa, klouzal pohledem přes uličky plné obchodů na Haradžuku, ale pak mu to došlo. Zatěkal očima zpět k soše.

Kočka byla pryč.

Zamrkal a zavrtěl hlavou. Nejspíš ho konečně začíná zmáhat únava. Ale když se podíval znovu — ne, ta kočka tam vážně nebyla.

Možná si jen představoval, že tam tu kočku nakreslil? Ano, to bude nejjednodušší vysvětlení její nepřítomnosti. Nejspíš jen snil o tom, že tam tu kočičku nakreslil, a ten sen byl tak živý, že jej považoval za realitu. Ano. Všechno je určitě v pořádku. Sny se přece někdy můžou promítnout do reality, ne?

Jenže ještě téhož dne, zrovna když se chystal vystínovat oblast kolem Tokijské věže, zahlédl cosi, u čeho se otřásl zimnicí. Zrovna přejížděl očima po ulici vedoucí od zastávky Hamamacuó nahoru k Tokijské věži. A v jedné postranní uličce odbočující z té hlavní zahlédl kočku.

„Co to sakra...“

„Všechno v pořádku?“ Naomi se pohnula.

„Ale jo,“ odpověděl. Jehla se mu v ruce sice trochu chvěla, ale přiměl se ke klidu. Nejspíš si jen spletl místo, kam tu kočku původně nakreslil. To bude jistě ono. Přestal si jí všimnout a znovu se pustil do práce na červenobílé konstrukci Tokijské věže.

Jenže při příští návštěvě, ještě než se pustil do práce, hledal kočku poblíž Hamamacuó, a nemohl ji najít. A když pak vybarvoval stromy v parku Inokašira ve čtvrti Kičidžódži, zahlédl kočku, jak číhá u jezírka uprostřed parku.

Nebylo pochyb o tom, že se přemísťovala.

Kentaró se Naominých pravidelných návštěv začal bát. Nedokázal začít, dokud nejdřív nenašel kočku, a někdy po ní pátral celou hodinu, než se pustil do práce s jehlami a inkoustem. Tím se celý proces tetování, který už začínal trvat déle, než Kentaró plánoval, ještě víc zdržoval. Naomi si nikdy nepostěžovala, že to trvá už moc dlouho, ale její tetování začalo Kentaróa pronásledovaného kočičím příznakem čím dál víc vyčerpávat. Ve spánku se mu zdálo, že prochází

městem, a většinu noci pak trávil v živé noční můře a potil se hrůzou v zoufalé snaze najít tu nepolapitelnou kočku. *Nechytíš mě*, vysmívala se mu a pomrkávala svýma upřeně hledícíma zelenýma očima. *Ty starý blázne. Nechytíš, nechytíš, nechytíš.* Toužil ji popadnout za kůži na krku a zatřást s ní, vyříznout ji, úplně ji vyškubnout ze svého díla — ze *svého* umění, ze *svého* Tokia a ze všeho nejvíc ze *své* Naomi.

Protože ona je jeho, ne? Den za dnem se tu před ním přece rozvaluje nahý.

Během jedné její návštěvy strávil většinu času hledáním kočky, prohlížením ulic a uliček, ale nikde ji nenašel. Úleva jej zaplavila jako teplá voda — nejspíš si její přítomnost od začátku jen představoval.

Jenže když pak přelétl očima Roppongi, srdce se mu rozbušilo. Kočka tam byla, vynořila se ze vchodu do metra. Ocas měla vysoko zdvižený, jako by se Kentaróovi vysmívala.

Ten den uspěchaně pracoval jen třicet minut, než se Naomi musela zvednout k odchodu.

Teprve když se Kentaróova práce na Naominých zádech chýlila ke konci, pochopil, co musí udělat. Tou dobou měl už temné kruhy pod očima, ztratil chuť k jídlu, těžko polykal a zhubl na kost. Umolousané strniště mu přerostlo ve střapatý plnovous a oči vpadlé hluboko do lebky jako dvě černé inkoustové tečky hleděly prázdným pohledem na stěny salonu. Ani předtím příliš nechodil ven a nebyl nijak zvlášť společenský. Většinu času trávil na internetu, prohlížením knih o umění či kreslením a malováním návrhů na papír. Teď se však procházel starými uličkami Asakusy a neustále si cosi

mumlal pod vousy. Kráčel rychle a najednou vrazil do bezdomovce s fialovým šátkem uvázaným kolem hlavy. Kentaró ztratil nervy, neovladatelně se na toho cizího chláпка rozeřval a ten se velice omlouval, než se zase vydal po svém. Kentaró si koupil nůž od slavného nožíře v Asakuse, u kterého vždycky nakupoval. Nožír se na něj zatvářil trochu divně, ale nijak se nevyjádřil ani k jeho omšelému zjevu, ani k tomu, že si od něj Kentaró většinou kupoval jen jehly, nikdy nože.

Kentaró si nůž odnesl domů a nabrousil ho. Vyzkoušel ostří na vlastním prstě. Stačilo jemňounce přitlačit a hned mu vytryskla krev. Připevnil nůž lepicí páskou zespodu na desku stolu, aby ho Naomi neviděla. A čekal.

Naomi přišla na sezení, o kterém oba věděli, že bude poslední, a jako vždycky se rychle svlékla. Kentaró se ze všech sil snažil předstírat, že se nic neděje, když mu vyprávěla o letních slavnostech s ohňostrojem, které navštívila, a ukázala mu fotky *jukaty*, kterou si pro tu příležitost vybrala. Předstíral, že poslouchá, přikyvoval a usmíval se.

Pracoval zručně s jistým euforickým uspokojením, že tahle noční můra za bílého dne už brzy dospěje ke konci. Dostínoval stanici Kitasendžú na Naomině paži a pak sklopil oči k Asakuse, kde zbývalo vyplnit poslední místo — střechu jeho vlastního tetovacího salonu. Sledoval očima cestu od brány Kaminari u chrámu Sensódži až ke svému salonu. Udělá to takhle: podepíše se na střechu budovy a oznámí Naomi, že tetování je hotové. A pak sáhne po noži a začne.

Jenže jakmile se dal do tetování svého jména, zahlédl kočku, jak sedí venku před salonem.

V tu chvíli si se strašlivou jistotou uvědomil, že jestli zvedne zrak od Naomina těla a podívá se za dveře, venku uvidí sedět kočku a ucítí na sobě její zelený pohled.

Polkl a zavřel oči.

Pořád však viděl město. Sledoval ho z vesmíru. Jeho vnitřní oko byl objektiv mířící dolů. Pak začal zaostřovat — na zeměkouli tam dole, na Japonsko, na Tokio, pořád dál až na úroveň své ulice. Prolétl červenou střechou salonu a uviděl sám sebe, jak tetuje Naomina dokonalá záda, a nakonec samo tetování města. Avšak ani tady se kamera nezastavila. Ztratil nad ní vládu. Znovu prolétla tetováním a pokračovala směrem dolů — Japonskem, Tokiem, Asakusou, odtud střechou do salonu a znovu do tetování. Pořád dokola, nebralo to konce.

Jestli neotevře oči, uvázne v tom navždycky. Bude pořád dokola zaostřovat na město a nikdy se mu nepodaří osvobodit. Ale přesto je nechal zavřené.

Protože kdyby oči otevřel, viděl by, že už mu na střeše salonu nezbyvá místo pro podpis. Bylo by vyplněné opravdickou červenou střechou. Čelil by městu, milionům a milionům lidí, kteří žijí své životy a pohybují se sem a tam, procházejí stanicemi metra, budovami či parky a projíždějí po dálnicích. Město postrkovalo jejich hovna potrubím, přepravovalo jejich těla sem tam v plechových nádobách a drželo v sobě jejich tajemství, jejich naděje, jejich sny. A on už by neseděl na druhé straně a nedíval by se skrze objektiv. Také by byl součástí města. Jedním z těch lidí.

Se zavřenýma očima sáhl pod stůl a zoufale šátral po noži. Roztřeseně otevřel oči.

Svaly na Naominých zádech se napjaly a ožily.

A město také.

PADAJÍCÍ SLOVA

„Žil byl kdysi všemi mastmi mazaný starožitník jménem Gozaemon.“

Óhaši se odmlčel a oči se mu v šeru zaleskly. Šedivé vlasy si svázel dozadu pod fialový šátek a vráscitou tvář mu zakrýval dlouhý zanedbaný plnovous. Na svůj věk byl hubený, ale když klečel na polštáři s rukama složenýma před sebou jako správný tradiční *rakugoka*, dělalo se mu trochu bříško.

„Byl to vychytralý a prohnáný muž,“ pokračoval a jeho hlas se ve ztichlé místnosti mírně rozléhal, „který se neváhal přestrojit za chudého mnicha a navštěvovat domy starých lidí, pátraje po pokladech, které by pak draze prodal ve svém starožitnictví.“

Óhaši v minulosti přednášel *rakugo* v zaplněných sálech, lidem bohatým i chudým, a každý příběh vždycky vyprávěl, jako kdyby to mělo být naposledy — jako kdyby svá slova pronášel do davu spolu se svým posledním vydechnutím. Tento příběh vybral zvlášť pro své dnešní publikum. Odkášlal si a pokračoval:

„Jednoho dne, zrovna když šejdíř Gozaemon připravil jednu ženu o velice drahou knihovnu, zastavil se v obchodě se sladkými knedlíčky, aby si dal něco k snědku. Posadil se na stoličku venku před obchodem a čekal na jídlo. Během čekání zahlédl starou špinavou kočku, jak pije z misky mléko. Nezaujala jej však ta kočka. Miska, z níž lačně hltala, byla starožitná — takovou by

jistě prodal za tři sta zlatých. Gozaemona při pomyslení na to, že by miskou ukradl, zalil studený pot a pocítil povědomé vzrušení. Přinutil se však ke klidu, protože stará paní, které obchod patřil, právě vyšla ven a nesla mu jídlo."

Když Óhaši mluvil za své postavy, úplně změnil hlas i gesta, takže to vypadalo, jako by jej právě zpodobňovaná postava posedla. Když hrál Gozaemona, otáčel obličej doprava, spínal ruce a mluvil nenuceně. Když hrál stařenku, natáčel tvář doleva, hrbil se a vraštil obličej, takže vypadal, jako by za zlomek vteřiny zestárl o třicet let. Mezi dialogy se pak obracel k obecenstvu a promlouval žoviálním tónem vyprávěče.

„Vy ale máte pěknou kočičku," pravil Gozaemon.

„Cože? Tuhle starou micku?" otázala se stařenka překvapeně.

„Ano. Taková roztomilá micinka." Gozaemon poklekl, aby kočku pohladil. Zasyčela na něj a prohnula hřbet. „Připomíná mi tu moji, která však bohužel... Ne, je pro mě příliš bolestné o tom byť jen hovořit... Moje děti měly tu starou chuděrku moc rády..."

Gozaemon předstíral, že potlačuje vzlyk, a stařenka naklonila hlavu ke straně. Vzhlédl k ní.

„Možná... ale ne, to by bylo příliš."

„Copak?" zeptala se stařenka a vytrčila dolní ret.

„Inu, neprodala byste mi tu kočku?"

„Tohohle starýho blechatce?"

„Ano, tuhle okouzlující micinku."

„Tak to nevím. Díky ní se mi tu neдрží myši."

„Byl bych ochoten zaplatit..." Gozaemonovi se mírně zachvěl hlas.

„No?" pozvedla stařenka obočí.

„Tři... ne, dva zlatáky."

„Povídal jste tři."

„Dobrá, vy ale umíte smlouvat, paní. Tak tedy tři."

„Platí."

Gozaemon se usmál. Podal stařeně tři zlaťáky a poklekl, aby zvedl kočku, která ho okamžitě hryzla do ruky. Avšak Gozaemon si bolesti nevšímal. Sehnul se pro skutečný předmět svého zájmu, tu drahou misku, ze které předtím kočka pila.

„Tak hele,“ ozvala se stařenka ostrým tónem. „Co to děláte?“

„Ále, jen si беру tu kočičí misku.“

„Proč?“

„Kočka ji bude potřebovat.“

„Dám vám jinou.“ Vešla do obchodu a vrátila se s levnou starou miskou. Otréla ji do zástěry, na které zůstala hnědá šmouha.

„Ale ta kočka bude jistě postrádat tu svou... ehm... speciální misku.“

„Ta kočka bude pít z čehokoliv. A vůbec, tuhle vám dát nemůžu. Má cenu tři sta zlatých.“

Gozaemon byl v šoku, ale ze všech sil se to snažil nedat najevo.

„Tři sta zlatých? Není to náhodou přenáramně drahá miska na to, abyste z ní dávala pít kočce?“

Stařenka se protřele usklíbla. „To jo, ale zase se mi díky ní daří prodávat prašivé kočky po třech zlatých za kus.“

Óhaši nechal finále dokonale vyznít. Hluboce se uklonil publiku a usmál se. Setřel si pot z čela. Právě bezchybně předvedl příběh Neko no sara — „Kočí miska“.

Publikum zamňoukalo.

Óhaši se zvedl ze špinavého polštáře a přistoupil ke kalinkové zbarvené kočce. Celou tu dobu tiše seděla. Jeho jediné dnešní publikum. Hleděla na něj s tlapkami složenými před sebou — ve stejné pozici jako Óhaši, když přednášel. Malinko ji podrbl za uchem.

„A teď si dáme něco k snědku.“

Opustili zasedací síň opuštěného kapslového hotelu a vydali se dál chátřejícími chodbami k místu, kde Óhaši

přespával. Ve starém hotelu byla tma, ale Óhaši už tu biva-koval tak dlouho, že se v něm dokázal pohybovat se zavře-nýma očima. Kočka s tím rovněž neměla potíže. Tma navíc pomáhala zakrýt některé méně příjemné věci: houbovitou plíseň na stěnách, shnilá podlahová prkna, odchlipující se tapety a strašidelné tváře na starých reklamních plakátech na pivo Kirin — usměvavé tváře rozcupované na kroutící se kusy.

Právě kočka před deseti měsíci zavedla Óhašiho do prázd-ného hotelu, když se ztratil ve městě ve snaze najít si místo k přespání. Jedné mrazivé noci se zrovna třásl zimou pod mostem, když mu drobná kočička olízla ruku, pohlédla mu do očí a pak kousek popošla a čekala, dokud se stařec nevy-dal za ní. Hotel byl už mnoho let zavřený a nikdo se o něj po celou tu dobu nezajímal. Šlo o další oběť prasklé ekono-mické bubliny — příliš velká nabídka a nedostatek poptávky. Kdyby Óhaši ten příběh někomu vyprávěl, nejspíš by mu to nevěřili, ale ta kočka mu zachránila život.

Nyní kočka s Óhašim kráčeli mezi řadami prázdných kapslí — malinkých komůrek naskládaných na sebe. Každá působila jako komolá rakev se záclonkou, která se na noc zatahovala, aby zakryla vchod. Za dekadentnějších dob zde spávali opilí *salarímani*, když zmeškali poslední vlak domů. Ovšem teď kapsle ležely ladem — tedy až na jednu.

Óhaši vklouzl do své kapsle a rozsvítil baterií poháně-nou lampičku. Jelikož byl obklopen prázdným prostorem, vyzdobil si vnitřek své malé buňky starými fotografiemi, pečlivě vybranými tak, aby mu připomínaly lepší časy. Fotografie ukazovaly mladšího, štíhlejšího Óhašiho, jak oblečený ve stylovém kimonu přednáší *rakugo*, podepisuje fotografie, zdraví fanoušky, vystupuje v televizi, setkává se

s celebritami — tenkrát, když ještě dokázal zaplnit hlediště divadel a mohl se bavit s filmovými hvězdami a umělci. Kdysi dávno.

Staré rodinné fotky měl uložené v románu *Selhání* od Osamua Dazaie, ale jen málokdy knihu otevřel, aby se na ně podíval. Stejně neměl Osamua Dazaie nikdy moc rád.

Poklekl na futon, sáhl dál do kapsle a vytáhl z nákupní tašky rybí konzervu. Zatáhl za kroužek na víčku, otevřel ji a položil na podlahu před kočku. Kočka zamňoukala a pustila se do ryby, Óhaši ji přitom nepřítomně hladil a listoval novinami.

Když se kočka do sytosti najedla, sledovala, jak Óhaši drží noviny a nepřítomně hledí do prázdna. Jenže kočka si žádala jeho pozornost. Třela se Óhašimu hlavou o pytlovitě kalhoty, aby na něm zanechala svůj pach, a Óhaši věděl, že to gesto znamená: *patříš mi*. Ze stejné tašky vytáhl *onigiri* s lososem, rozbalil ho a pomalu se pustil do jídla. Zapíjel ho studeným ječmenným čajem z láhve.

„Za chvíličku se půjdeme projít, pěkně spolu,“ pravil kočce mezi dvěma sousty. „A večer možná zajdu navštívit přátele.“

Kočka si olízla packu a zamrkala.

Óhaši potichu vyklouzl oknem do zadní uličky — dovnitř i ven pokaždé chodil tudy, přesně jak mu to kočka tehdy poprvé ukázala. Nikdy nechodil do hotelu hlavním vchodem, aby nevzbudil pozornost policie nebo slídivých obyvatel čtvrti. Kočku také pustil ven. Ve dne se potulovala sama, aby si ulovila lepší jídlo, než jaké jí dokázal opatřit Óhaši.

Óhaši ve dne také chodíval na lov.

Přešel silnici, vklouzl do uličky a stáhl modrou celtu z dřevěné káry, kterou si horko těžko sestavil z prken a dvou starých kol pocházejících z jízdního kola. Vystrkal ji ven na hlavní ulici a kola spustila povědomý hrkot, který Óhašiho provázel na cestách za obživou.

Trávil dny pročesáváním města v honbě za recyklovatelnými plechovkami. Hrabal se v malých popelnících, které stály vedle stovek tisíců nápojových automatů rozesetých po tokijských ulicích. Každou z nich vyprázdnil a pak plechovky slisoval pomocí těžkého kovového obušku, aby se mu jich na káru vešlo co nejvíc. Stala se z toho jednotvárná rutina přerušovaná hrkotem kol jeho káry a břinkáním obušku drtícího plechovky o chodník. Když jich sesbíral, kolik se mu do káry vešlo, slisoval je na ještě tenčí kousky, nastrkal do tašek a odnesl do sběrny, kde za ně dostal peníze.

Když s tímto životem začal, byly pro něj tyhle ulice labyrintem. Nekonečné řady obchodů se smíšeným zbožím a restaurace patřící nejrůznějším řetězcům mu všechny splývaly do jedné dlouhé ulice proplétající se mezi mrakodrapy na Šindžuku, obchody s módou na Haradžuku a obchodními domy na Ginze až k věžákům lemujícím Tokijský záliv. Za starých časů po městě chodit nemusel — vždycky jezdil taxíkem či metrem —, ale nyní musel brázdit celé město pěšky a chvíli trvalo, než si na to zvykl.

Tokio teď kolem něj vířilo ohromnou rychlostí. Auta se míhala sem a tam, nad hlavou mu uháněly vlaky, dokonce i davy lidí valící se z metra se vždy prohnaly kolem, zatímco on pomaloučku strkal káru ulicemi. Kdysi dávno k těm spěchajícím lidem patřival taky, nebál se tempa a rytmu Tokia. Jenže teď už nemohl jen tak nasednout do metra nebo vyjet výtahem na vrchol mrakodrapu, aby se pokochal výhledem.

Nyní mu mrakodrapy sloužily pouze jako orientační body na obzoru. Z překrásných západů slunce nad městem viděných z výšky zbyla jen blednoucí vzpomínka. Kdykoliv teď zavřel oči, aby si představil město, viděl ho jen z úrovně ulice.

Po dlouhém dni stráveném sběrem plechovek se s ohnutými zády a unavenýma nohama zastavil u večerky *konbini*, která patřila řetězci Lawson, a přistoupil k zadnímu vchodu. Posadil se na chodník vedle své káry a trpělivě čekal. Přesně načas se dveře otevřely a ven vyšel chlapec kolem dvacítky. Na sobě měl modrobílé pružovanou uniformu, jakou nosili všichni zaměstnanci Lawsonu.

„Óhaši-san!“ zavolal chlapec.

„Á! Makoto-kun.“ Vstal, aby chlapce pozdravil. „Jak se ti dnes daří? Co škola?“

„Ale jo, dobrý.“ Chlapec vypadal unaveně a nejistou rukou si zajel do poněkud rozčuchaných vlasů. Óhašimu se líbilo, že na rozdíl od většiny chlapců jeho věku nenosí vlasy nategelované do špiček. V druhé ruce Makoto držel igelitovou tašku a tak trochu se snažil, aby ji nebylo vidět.

„Výborně. Už brzo dostuduješ, vid’?“ Óhaši se narovnal a ztuhl, ruce tiskl podél boků a stoupl si před káru, jako by se ji pokoušel tělem zakrýt.

„Ano. Vlastně už mám hotovo.“

„No a co budeš dělat dál?“

„Přihlásil jsem se na praxi do právního oddělení jedné velké píárkové firmy, která se podílí na přípravách olympiády.“ Makoto pokrčil rameny. „To je nápad rodičů.“

„Jistě jsou na tebe pyšní. A já taky.“

Makoto se usmál a pak si vzpomněl na igelitku, která mu nemotorně visela na prstech druhé ruky. „Nate, tady máte.“

Taška při předávání zacinkala. „Není toho moc, ale víc jsem toho tenhle týden dohromady nedal.“

„Makoto-kun! To je víc než dost, mockrát ti děkuji.“ Óhaši se začal přehrabovat v tašce. Byly tam rybí konzervy, láhve ječmenného čaje a rýžové bochánky — vše prošlé a určené na vyhození. Když rukou zavadil o láhev alkoholu, zarazil se. „Ehm... Makoto-kun?“

„Ano?“

„Tohle šóčú... obávám se, že mi asi nebude k ničemu.“ Vytáhl láhev z tašky.

„Pardon, zapomněl jsem, že ne... Ale stejně si ji můžete vzít. Třeba přijde vhod některému z vašich přátel.“

„Raději ne, pokud ti to nevádí.“ Óhaši podal láhev Makotovi. „Omlouvám se. Nechci být nevděčný. Nemohu... Proč si ji nevezmeš ty? Tobě... tobě to... ehm...“

Nastalo trapné ticho, Óhaši hleděl na zed' a vyhýbal se Makotovu pohledu.

„No... jestli si teda jste jistý, že ji nechcete...“ Makoto si láhev vzal.

„Mockrát děkuju, Makoto-kun. Hezký večer.“

„Nápodobně, Óhaši-san. Uvidíme se příští týden?“

„To zní skvěle, tedy pokud tě to nebude příliš obtěžovat.“

„Opatrujte se.“

„Na shledanou.“

Óhaši pověsil tašku na háček připevněný ke káře a odstrkal ji ulicí dál od obchodu. Makoto se za ním díval, dokud mu stařec nezmizel za rohem. Na okamžik mu to připadlo smutné — vidět tak hodného člověka, který je takhle na dně. Vždycky je tak zdvořilý a společenský. S těmi šedivými vousy a vlasy mu trochu připomínal Gena ze *Street Fighter*a II.

Zavrtěl hlavou a vrátil se do obchodu.

Po večerech, když den naplněný dřinou skončil, se Óhaši setkával s kamarády v táboře — malé vesničce z modrých celt a kartonových krabic poblíž vlakových kolejí v parku, kam chodili jen bezdomovci. Jeho obyvatelé se snažili udržovat tábor v pořádku — kdo se nechoval dostatečně spořádaně, toho většinou vyhodili. V zimě to tam nijak pronikavě nepáchlo, ale v parném létě si místní obyvatelé stěžovali na zápach moči. Vlaky hřmotící kolem sloužily bezdomovcům jako jakási hodinová věž, rachot vagonů na kolejích jim neustále připomínal běžící čas. Ti, kdo tábor obývali, se drželi zpátky, žili v tichosti a policie je většinou nechávala na pokoji.

Óhaši procházel úhlednými uličkami mezi přístřešky, mačkajícími se jeden na druhý, a hledal své kamarády.

„Tady jsme!“ ozval se hlas za ním.

Ohlédl se a spatřil skupinku tří mužů choulících se okolo malého táboráku pod jedním z mála stromů, které v parku byly. Důstojným krokem k nim vyrazil.

„Dobrý večer, pánové,“ pozdravil. Zul si boty, postavil je k ostatním a posadil se na modrou celtu rozloženou na zemi. Na trávníku byly úhledně vyrovnané čtyři páry bot.

Šimada pozdravil Óhašiho krátkým pokývnutím a svým obvyklým vážným výrazem.

„Dobrý, Óhaši-san.“ Takův kulatý obličej zdobil permanentní vřelý úsměv.

„Tak jak to dneska šlo?“ otázal se ho hubený a zubatý Hori.

„Jako vždycky. Copak jste dneska dělali?“ Óhaši vytáhl z tašky láhev ječmenného čaje a nabídl ostatním. Všichni odmítli, a protože Óhašiho dobře znali, věděli, že mu nemají na oplátku nabízet sake.